

Cristian Sporiș, Vice-președinte AmCham Romania | Priorități 2023: O planificare bugetara prudenta și sustenabila, singura varianta pentru țintirea unui echilibru macroeconomic

În contextul exercițiului de construcție a bugetului de stat pentru 2023, ca în fiecare an, AmCham România semnaleaza importanța respectării unor principii fundamentale care trebuie sa ghideze acest proces.

Perspectiva macroeconomica actuala este marcata de o serie de crize suprapuse care impun o **planificare bugetara eficienta și prudenta**. Deasupra radiografiei de creștere economica în anul 2022 planeaza un orizont de incertitudini, culminând cu prognosticul recesiunii în economii de referința, precum SUA, Germania și alte state europene, în timp ce experiența ultimilor doi ani ne arata ca nu ne putem izola de șocurile exogene.

În viziunea AmCham, o planificare bugetara sustenabila trebuie sa urmareasca principiile și obiective strategice, precum:

1. Schimbarea paradigmei economice devine prioritatea zero într-un context în care modelul de creștere bazat pe consum se dovedește a fi nu doar nesănătos, ci și o vulnerabilitate. Criza prețurilor la energie și inflația galopanta, ale caror efecte se resimt cu precadere la nivelul consumului, sunt exemple elocvente, cu atât mai mult cu cât în ciuda plafonării prețurilor la energie, rata de transmisie a acestora în prețul bunurilor este una fara precedent.

2. Este încurajator ca România a înregistrat o continuitate a fluxurilor investiționale în perioada pandemica și post-pandemica, în pofida accelerării inflației. Investițiile strategice în activități a caror valoare adaugata va genera un efect multiplicator în economie reprezinta cheia succesului pentru o creștere sustenabila, dar și pentru adresarea uneia dintre vulnerabilitățile cronice ale României – deficitul comercial, care înregistreaza valori record.

Creșterea vertiginoasa a importurilor, dar mai ales localizarea lor în sectoare strategice în care România are un potențial semnificativ (industria agroalimentara, energie, petrochimica etc.) este cel puțin un paradox. România este a cincea țara ca potențial agricol din UE, însa rata de import a produselor agroalimentare este alarmanta. Deși țara noastra beneficiaza de resurse considerabile și pretinde a fi “independenta energetic”, statisticile arata ca suntem un importator net de energie.

Totuși, România se afla într-o conjunctura favorabila corectării acestor dezechilibre. Auzim des în ultima perioada ca Europa platește factura evenimentelor din Ucraina. Pe de alta parte, razboiul din Ucraina a pus regiunea Europei de Est în “lumina reflectoarelor”, iar România în prim plan, un prilej pentru a-și întari poziția regionala, pe flancul estic al NATO și al Uniunii Europene, dar și pe radarul investitorilor.

3. Alaturi de îmbunătățirea absorbției fondurilor europene, accelerarea investițiilor, va contribui atât la echilibrarea balanței comerciale, cât și la finanțarea deficitului de cont curent.

Fondurile europene 2021-2027 sunt esențiale pentru economia româneasca, un influx de capital masiv, cu condiționalități stricte, care ne sprijina și ne responsabilizeaza în direcția implementării reformelor și proiectelor de anvergura care vor susține eforturile de convergența cu celelalte economii din regiune. Miza Planului Național de Redresare și Reziliența (PNRR) traspasa orizontul celor patru ani ramași pentru implementare și este o șansa istorica pentru așezarea României pe o traectorie de dezvoltare și prosperitate sustenabile.

4. Consolidarea fiscal-bugetara trebuie sa ramâna o prioritate. Performanța României în materie de

colectare a veniturilor fiscale este demoralizanta nu doar prin raportare la media europeana (42% versus 27,3% din PIB în România) ci și la statele din regiune (în jur de 35% în Polonia și Ungaria, respectiv 32% în Bulgaria).

Decalajul este uriaș, însă soluțiile sunt cunoscute, iar AmCham le-a susținut în mod constant în dialogul cu autoritățile – digitalizarea administrației fiscale/publice, reducerea gap-ului de TVA și combaterea evaziunii fiscale, închiderea porțișelor de optimizare fiscală care lasă loc de abuzuri și reșezarea sistemului fiscal pe baze echitabile și stimulative. Balanța înclină în funcție de voința la nivel politic. Sa nu uităm ca avem și un jalon în PNRR pentru creșterea colectării ca procent din PIB!

5. Politica fiscală și politica monetară ar trebui să funcționeze în tandem și să se ralieze unei cauze comune – reducerea inflației, în caz contrar aceasta se va prelungi, în timp ce costurile ameliorării ei vor crește. Nu este viabil să susținem o politică monetară restrictivă pentru a răspunde unui șoc de ofertă, în paralel cu o politică fiscală expansionistă care alimentează un exces de cerere, și implicit presiunea inflaționistă.

Construcția bugetului pentru anul 2023 se întrevede a fi un exercițiu complex, însă execuția va fi o provocare și mai mare. Pe fondul unui an preelectoral, va fi important să nu cadem pradă tentației măsurilor populiste pe termen scurt, lipsite de fundament economic, care pot avea efecte adverse pe termen mediu și lung. În mod istoric, nota de plată pentru astfel de “artificii” s-a tradus într-o factură pe care am decontat-o cu toții la nivelul societății.

Camera de Comerț Americană în România (AmCham România) este între cele mai reprezentative asociații ale comunității de afaceri din România, recunoscută drept un promotor al dialogului public-privat pe teme ce privesc mediul de afaceri, politicile publice cu impact asupra economiei, competitivitatea României sau dinamica relațiilor comerciale între SUA și România.

În prezent, cele peste 500 de companii americane, internaționale și românești, membre ale comunității AmCham România, fac posibilă implicarea AmCham în promovarea priorităților economice pentru multe domenii de activitate, prin grupuri de lucru specializate, precum: Piețe de Capital și Servicii Financiare, Guvernanța Corporatistă, Concurența și Ajutor de Stat, Energie, Educație, Economie Digitală, Fiscalitate, Mediu, Piața Muncii, Sanătate, Fonduri Europene, Achiziții Publice și Partneriat Public-Privat, Real-Estate și Turism.